

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

sten, og uanset overgangen til enmandsbetjente diesellokomotiver, kun reduceret ganske ubetydeligt, nemlig fra 29 600 i 1954-55 til 28 150 i 1958-59. Heraf var henholdsvis 16 035 og 15 764 tjenestemænd, og der er da også i de senere år hvert år nyantaget ca. 600 tjenestemænd.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, har forslagsstillerne gennem en række beregninger søgt at danne sig et vist indtryk af underskuddets størrelse på enkelte af de tabgivende sidebanestrækninger. Sådanne beregninger har ikke kunnet foretages alene på grundlag af statsbanernes offentliggjorte talmateriale, og forslagsstillerne har derfor gennem ministeren for offentlige arbejder modtaget forskelligt materiale, for hvilket jeg benytter lejligheden til at takke den højtærede minister. Man er herved kommet til det resultat, at tre tilfældigt udvalgte banestrækninger i driftsåret 1958-59 eksklusive forrentning og afskrivning har givet et underskud på henholdsvis 1,2, 1,7 og 0,6 mill. kr.

Selv det fra ministeren modtagne materiale er imidlertid ikke helt fyldestgørende, og beregningerne er derfor behæftet med en vis usikkerhed. Jeg tror dog, at den højtærede minister vil anerkende, at forslagsstillerne, der ikke frit kan disponere over administrationens bistand og oplysninger, er ude af stand til at nå et nøjagtigere resultat end det her angivne. I øvrigt mener vi at have iagttaget den største forsigtighed under selve beregningerne, og det gælder også det samlede skøn, som anslår driftsunderskuddet på de 14 mest urentable sidebanestrækninger med en så vid margen som til mellem 15 og 25 mill. kr.

I de egne af landet, hvor transporten er blevet afviklet ved hjælp af private baner, har befolkningen affundet sig med den udvikling, der kan betegnes som „tilbage til vejene“. Kommunerne har truffet beslutninger om nedlæggelse af privatbaner, selv om staten yder et betydeligt tilskud til driften af disse. Slet den samme beslutningsomhed er ikke blevet lagt for dagen i de egne, hvor det er DSB og dermed staten alene, der står for driften af urentable jernbanestrækninger. Det må derfor anses for fuldt rimeligt, at disse strækninger, hvis driftsøkonomi i mange tilfælde ikke

er bedre end de nedlagte privatbanestrækningers, nu må dele skæbne med de egne af landet, som privatbanerne hidtil har betjent. Det er helt naturligt, at DSB rationaliserer og moderniserer på alle de ruter, hvor der — så vidt man i dag kan skønne — fortsat vil være behov for at basere navnlig erhvervslivets transport på jernbanedriften. Men det kan ikke siges at være i pagt med udviklingen, at der skal gå 4-5 år imellem, at vi her i folketingsbehandlingen behandler forslag om at nedlægge strækninger, som befolkningen delvis, ja, næsten helt er holdt op med at benytte.

Forslagsstillerne mener, at det hermed fremsatte forslag til beslutning af folketingsrådet er så moderat i sin udformning og så sagligt velunderbygget, at det bør kunne godtages af den høje regering som et udtryk for en positiv vilje til at afvikle udgifter, som udviklingen har gjort det urimeligt for staten at afholde. Jeg vil i den forbindelse pege på, at statsbanerne ikke blot i direkte forstand belaster det offentlige økonomi, men at det — navnlig i en situation med til dels fuld beskæftigelse — må anses for uhensigtsmæssigt, at der gennem de mange nyansættelser årligt beslægtedes arbejdskraft, som erhvervslivet har så stort behov for.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Lannung* til statsministeren:

„Vil statsministeren overveje at gøre beskyttelsen af vore oldtidsminder, i særdeleshed vore oldtidsgravhøje, mere effektiv?“

Lannung: Af oplysninger i „Fra Nationalmuseets Arbejdsmark“ fremgår det, at af det samlede antal af oldtidsmindesmærker, der har kunnet efterspores, er det kun lidt mere end en tredjedel, der nu er bevaret i fredningsværdig stand. Og det siges i det pågældende materiale, at

„tallet er sikkert endnu lavere, idet en mængde mindesmærker utvivlsomt er